

DEFINITIES VAN VERSCHILLENDE ONGEWENSTE OMGANGSVORMEN

1. SEKSUELE INTIMIDATIE

Seksuele intimidatie wordt omschreven als 'seksueel getinte aandacht, die als ongewenst wordt ervaren'. Het is lastig een scherpe grens te trekken tussen seksuele aandacht die gewenst is en aandacht of gedrag dat kan worden gekwalificeerd als seksuele intimidatie. Het is daarbij niet van belang wat de bedoelingen van de dader zijn. *De enige die kan aangeven of de grens van seksuele intimidatie wordt overschreden is de getroffen vrouw of man zelf.*

Ongewenste seksuele toenadering is te definiëren als verzoeken om seksuele gunsten of ander verbaal, non-verbaal of fysiek gedrag van seksuele aard, waarbij tevens sprake is van één van de volgende punten:

- onderwerping aan dergelijk gedrag wordt, expliciet of impliciet, gehanteerd als voorwaarde voor de tewerkstelling van een persoon;
- onderwerping aan of afwijzing van dergelijk gedrag door een persoon, wordt gebruikt als basis voor beslissingen die het werk van deze persoon raken;
- dergelijk gedrag heeft als doel de werkprestaties van een persoon aan te tasten en/of een intimiderende, vijandige of onaangename werk- omgeving te creëren, dan wel heeft als gevolg dat de werkprestaties van een persoon worden aangetast en/of een intimiderende, vijandige of onaangename werkomgeving ontstaat.

Seksuele intimidatie is te definiëren als handelingen van een groep of individu, die door een persoon, die deze handelingen als tegen zich gericht ziet, als vijandig, vernederend of intimiderend worden beschouwd. Bij ongewenste omgangsvormen op het werk gaat het om ongewenst gedrag in de onderlinge verhoudingen/ contacten tussen mensen op de werkvloer. Daarbij kan het gaan om 'interne daders' (collega's, leidinggevenden) en 'externe daders' (publiek, bijvoorbeeld klanten, cliënten, patiënten of leerlingen).

Verschillende uitingsvormen van seksuele intimidatie

Verbaal

- seksueel getinte opmerkingen of dubbelzinnige opmerkingen maken of seksueel getinte berichten toesturen
- intieme vragen stellen over iemands privéleven
- fluiten of andere seksueel suggestieve geluiden
- voorstellen doen voor afspraken met de bedoeling daarbij seksueel contact te hebben

Non-verbaal

- iemand langdurig aanstaren
- gluren
- seksueel getinte afbeeldingen tonen (in de werkkamer of via internet of intranet)
- seksueel gerichte gebaren maken
- Seksueel getinte (digitale) pesterijen

Fysiek

- onnodig aanraken
- iemand (proberen te) zoenen
- iemand de doorgang versperren
- een korte fysieke afstand innemen
- aanranding
- verkrachting

Overige vormen

- Seksuele chantage, zodanig dat de kansen op promotie en beslissingen over het werk afhangen van te

verrichten seksuele diensten.

Toelichting seksuele intimidatie

Onder seksuele intimidatie wordt verstaan enige vorm van verbaal, non-verbaal of fysiek gedrag met een seksuele connotatie dat als doel of gevolg heeft dat de waardigheid van een persoon wordt aangetast, in het bijzonder wanneer een bedreigende, vijandige, beledigende, vernederende of kwetsende situatie wordt gecreëerd.

Seksuele intimidatie, kan zich voordoen in een aantal verschijningsvormen. Het kan gaan om dubbelzinnige opmerkingen, onnodig aanraken, gluren, pornografische afbeeldingen op het werk, maar ook om aanranding en verkrachting. De definitie van seksuele intimidatie geeft tevens aan dat hieronder moeten worden verstaan de gevallen waarin sprake kan zijn van seksuele chantage, zodanig dat de kans op promotie en beslissingen over het werk afhangt van verrichte seksuele diensten. Door dit gedrag kan een vijandige of seksueel intimiderende en kwetsende omgeving ontstaan die een aanslag is op de waardigheid van de betrokken werknemer. In een dergelijke omgeving kan tegelijkertijd psychologisch geweld gedijen die mogelijk ook ruimte biedt aan seksuele chantage.

2. PESTEN/TREITEREN

Pesten is het systematisch uitoefenen van psychische en/of fysieke mishandeling door een of meerdere personen op een persoon die niet in staat is zichzelf te verdedigen. Bij pesten is de macht ongelijk verdeeld. Pesten heeft negatieve effecten voor het slachtoffer. Deze kan niet voor zichzelf opkomen noch verweren. Doet hij dit wel, dat kan dat reden voor de pester zijn het slachtoffer nog harder aan te pakken.

De verschillen tussen pesten/treiteren en plagen

Voorbeelden van:

Pesten/treiteren:

Systematisch
Ongelijke machtsverhouding
Pester is winnaar, slachtoffer is verliezer
Slachtoffer kan niet voor zichzelf opkomen
Risico op lichamelijk / geestelijk letsel

Plagen

Incidenteel
Gelijke machtsverhouding
Geen winnaar of verliezer
Slachtoffer kan zich verdedigen
Geen letsel

Pestgedrag kan o.a. bestaan uit:

Roddelen over steeds dezelfde persoon

Belachelijk maken

Onnodig veel kritiek geven

De nare klussen geven

Iemand sociaal isoleren

Negeren

Iemand uitschelden e.d.

Seksueel lastig vallen / seksueel getint gedrag

3. DIGITAAL PESTEN/INTIMIDEREN

Digitaal pesten is één van de verschillende vormen van pesten.

Op het internet kan men een andere identiteit aannemen of volledig anoniem blijven, waardoor de grenzen van het pestgedrag worden verlegd. Het is een groeiend probleem.

Via dit middel wordt er gescholden, mensen bedreigen elkaar en er worden virussen of nare filmpjes naar elkaar toegestuurd. Het gemak en de anonimiteit van het Internet hebben de grenzen van het pestgedrag

verlegd. Door het gebrek aan face-to-face contact is de drempel laag om agressieve en harde taal te gebruiken. Doordat de daders vaak anoniem te werk gaan, is het moeilijk hen aan te pakken.

Vormen van digitaal pesten zijn bijvoorbeeld:

- Schelden bijvoorbeeld via Internet en Social Media
- Virussen opzettelijk versturen
- E-mailbommen
- Ongevraagd verspreiden van foto's, filmpjes, tekeningen, enz.
- Privacy schending

4. MOBBING

Mobbing zijn de activiteiten waarbij een individu *door een groep* wordt lastig gevallen, geïntimideerd of gepest. Het is één van de ongewenste omgangsvormen zoals bijv. discriminatie en pesten.
